Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

LAUSUNTO

16.11.2021

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Hallitusneuvos Minnamaria Nurminen

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

HE 197/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt puolustusministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi ilmailulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ilmailulakia, liikenteen palveluista annettua lakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia, rikoslakia ja puolustusvoimista annettua lakia. Samalla vuoden 2009 ilmailulain kaksi nykyisen ilmailulain siirtymäsäännöksellä voimaan jätettyä pykälää kumottaisiin.

Esityksellä päivitettäisiin kansallista ilmailusääntelyä vastaamaan EU:n lainsäädäntöä sekä toteutettaisiin useita lainsäädäntöteknisiä täsmennyksiä ja korjauksia. Tavoitteena on kansallisen ilmailusääntelyn selkeyttäminen, viranomaisen toimivaltuuksien täsmentäminen sekä siviili-ilmailun korkean turvallisuustason ylläpitäminen.

Puolustusministeriö toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Puolustusministeriö pitää kannatettavina esitykseen sisältyviä muutosehdotuksia, jotka selkeyttävät sotilasilmailun asemaa, turvallisuutta ja toimintaedellytyksiä. Puolustusministeriö on antanut esityksen valmisteluvaiheessa lausunnon, jossa esitetyt huomiot on jatkovalmistelussa suurelta osin huomioitu.

Puolustusministeriö kannattaa ehdotusta ilmailulain 112 §:n täsmentämiseksi valtion ilmailun ja sotilasilmailun tehtävien toteuttamista varten ylläpidettäviä, järjestettäviä ja kehitettäviä lennonvarmistuspalveluita koskien.

Puolustusministeriö pitää erityisen tärkeänä, että ilmaliikennepalvelun tarjoaja ja lentoasemaverkkolaissa tarkoitettu lentoasemaverkkoyhtiö ovat velvollisia ylläpitämään ja kehittämään sotilasilmailun tarvitsemien lennonvarmistuspalveluiden laitteita ja järjestelmiä ottaen huomioon myös poikkeusolojen toiminnalliset vaatimukset.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

Hallintopoliittinen osasto
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Hallitusneuvos Minnamaria Nurminen

Puolustusministeriö pitää tarpeellisina ilmailulain 7 ja 110 §:ä koskevia lisäysehdotuksia. Ilmailulain 7 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös sotilasilmailuviranomaisen toimivaltuudesta myöntää melutodistus sotilasilma-aluksille. Muutoksella huomioitaisiin sotilasilmailun kansainvälisen kehityksen aiheuttamat muutostarpeet.

Ilmailulain 110 §:ään lisättäisiin säännös lentomenetelmäsuunnittelupalvelujen tarjoajan velvollisuudesta kuulla Puolustusvoimia lentomenetelmää suunnitellessaan tai uudelleen tarkastellessaan. Siviili-ilmailun lentomenetelmillä saattaa olla myös muuten kuin sotilasilmailun lentomenetelmien kannalta vaikutuksia sotilasilmailun toimintaan.

Lisäksi esityksessä täsmennettäisiin puolustusvoimista annetun lain 15 a §:ää siten että Puolustusvoimien toimivaltuus ottaa miehittämätön ilma-alus tilapäisesti haltuunsa 15 a §:n mukaisesti koskisi myös ilmailulain 11 a §:n mukaisia UAS-ilmatilavyöhykkeitä. Kyse olisi lainsäädäntöteknisestä muutoksesta. Koska säännös koskee viranomaisen toimivaltuutta, on tarkennusta puolustusministeriön mielestä pidettävä tärkeänä.

Puolustusministeriö ehdotti valmisteluvaiheessa liikenne- ja viestintäministeriölle antamassaan lausunnossa sotilasilmailua koskevan ilmailulain 6 §:n 4 momentin säännöstä Ilmavoimien komentajan vastuusta kansainvälisen sotilasilmailun turvallisuudesta täsmennettäväksi siten, että Ilmavoimien komentaja vastaisi kansainvälisen sotilasilmailun turvallisuudesta kuitenkin vain silloin, kun vieraan valtion sotilasilmailu Suomessa liittyy puolustusvoimista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettuihin Puolustusvoimien tehtäviin tai tapahtuu Puolustusvoimien kutsumana esimerkiksi osallistumalla Suomessa järjestettävään kansainväliseen harjoitukseen.

Edellä mainituissa tilanteissa sotilasviranomaisilla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa kansainvälisen sotilasilmailun turvalliseen toimeenpanoon, ja sotilasilmailuviranomainen voi täyttää tehtävänsä sotilasilmailun turvallisuutta valvovana viranomaisena.

Vastaava tarkennus ehdotettiin otettavaksi myös valtion ilmailun määritelmää koskevaan pykälään (ilmailulain 2 §:n 16 kohta). Ehdotettu muutos edellytti kuitenkin laajempaa jatkovalmistelua, joten puolustusministeriön ehdotus jätettiin pois esityksestä. Puolustusministeriö pitääkin tärkeänä, että asian tarkastelua edelleen jatketaan yhteistyössä keskeisten viranomaisten kanssa.

Puolustusministeriöllä ei ole muuta huomautettavaa hallituksen esityksestä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi